

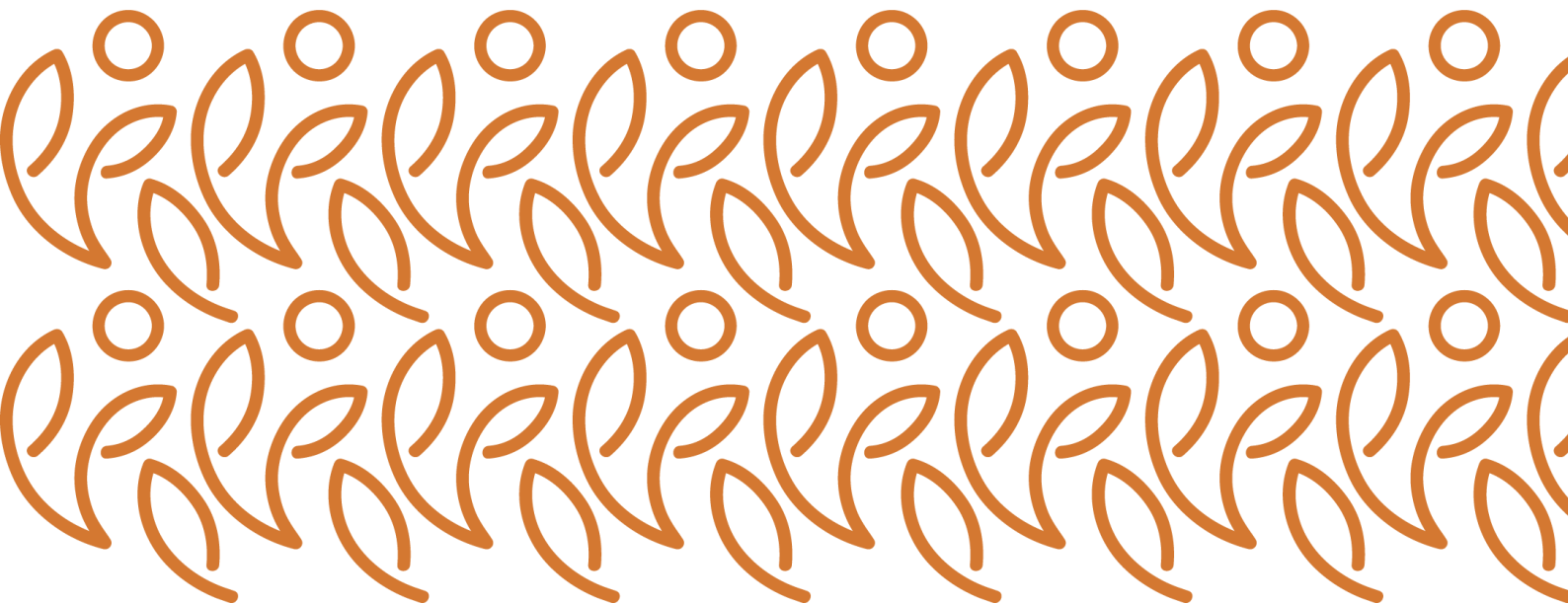
Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen valvontasuunnitelma 2024

Pelastuslaki (739/2011, 79§)

Valmistelija: Pelastuspäällikkö Jani Välimaa

Hyväksyntä: Pelastusjohtaja Harri Setälä

16.1.2024

Sisällys

1.	Valvontasuunnitelma	6
1.1	Valvontasuunnitelman tarkoitus.....	6
1.2	Valvontasuunnitelman valmistelu, hyväksyntä ja valvonta	6
1.3	Valvontasuunnitelman julkisuus ja tiedottaminen.....	6
2	Pelastusviranomaisen valvontavelvoite	7
2.1	Pelastuslain 78§ perustuva valvontatehtävä	7
2.2	Kemikaalilakiin perustuva valvonta	8
2.3	Valvonnan riskiperusteinen kohdentaminen.....	9
3	Palvelutasopäätös vuosille 2021–2024.....	10
4	Määräaikaiset valvontatehtävät	11
4.1	Asuinrakennuksien ja vapaa-ajan asuntojen valvonta.....	11
4.2	Yritysten ja laitosten määräaikainen valvonta.....	12
5	Muu valvonta	14
5.1	Rakennusvalvontaviranomaisen lupakäsittely ja erityiset palotarkastukset	14
5.2	Ylimääräiset palotarkastukset.....	15
5.3	Yleisötilaisuuksien valvonta.....	16
5.4	Poistumisturvallisuusselvitykset	16
5.5	Ilmoitukset ilmeisestä palovaarasta tai muusta onnettomuusriskistä	17
5.6	Kemikaalivalvonta.....	17
5.6.1	Henkilöstön resursointi kemikaalivalvonnan eri tehtävissä.....	19
5.7	Asiakirjavalvonta	20
5.8	Jälkivalvonta	21
6	Viranomaisyhteistyö valvonnan suorittamiseksi	22
6.1	Viranomaisyhteistyön perusteet.....	22
6.2	Yhteistyötahoja ja -muotoja	23
7	Valvontaprosessin päivitys jatkuu	24
8	Valvontatyön seuranta.....	25
8.1	Määräperusteinen toteuman seuranta	25
8.2	Laatuperusteinen seuranta.....	26
9	Valvonnan palveluhinnasto.....	26
10	Valvonnan resurssit.....	27
	LIITE 1: Paloturvallisuuden itsearviointimäärät.....	29
	LIITE 2: Yritys- ja laitospöytäkirjojen A1-A6 suunnitellut valvontamäärät.....	30
	LIITE 3: Yritys- ja laitospöytäkirjojen A1-A6 liitetaulukot.....	31
	LIITE 4: Valvontakohteen määrittäminen.....	37

SANASTO

Nimike	Määritelmä (lähde: kumppanuusverkosto)
Asiakirjavalvonta	Asiakirjavalvontaa ovat dokumenttien perusteella tehdyt lausunnot, viranomaispäätökset ja muut viranomaisen määrittelemät toimenpiteet, jotka kohdistuvat pelastuslaitoksen valvonnan kohteena oleviin rakennuksiin/toiminnallisiin kokonaisuuksiin tai yleisötapahtumiin. Jos asiakirja otetaan vastaan, kirjataan tulleeaksi ja arkistoidaan ilman aktiivista arviointia, sitä ei lasketa asiakirjavalvontasuoritteeksi.
Asiakirjajälkivalvonta	Valvontalaji, jossa valvotaan, että palotarkastuksessa edellytetyt tai suositeltuja toimenpiteitä on noudatettu. Asiakirjajälkivalvonnaksi voidaan lukea esimerkiksi sähköpostilla lähetetty dokumentti tai sanallinen selvitys korjaavien toimenpiteiden suorittamisesta. Myös puhelimella annettu selvitys voidaan katsoa riittäväksi.
Eriyinen palotarkastus (rakennuksen käyttöönotto)	Uudisrakennus- tai saneerauskohteessa tehtävä valvontakäynti, jonka rakennusvalvontaviranomainen on määritellyt käyttöönottotarkastuksen ja toiminnan aloittamisen ehdoksi. Eriyinen palotarkastus on luonteeltaan pelastusviranomaisen asiantuntijalausunto rakennusvalvonnalle rakennuksen palo- ja pelastusturvallisuudesta. Ennen varsinaista erityistä palotarkastusta voidaan suorittaa tarkastus rakennushankkeen aikana.
Hallinnollinen pakkokeino	Hallinnollinen pakkokeinosäännösten noudattamatta jättämisestä seuraava toimenpide, jonka viranomainen kohdistaa toimijaan tai asianosaiseen lainsäädännön noudattamisen varmistamiseksi. Pakkokeinoja voidaan käyttää, kun asianosainen ei ryhdy tarvittaviin toimenpiteisiin määräysten noudattamiseksi, eivätkä muut valvontatoimenpiteet asianosaisen velvoittamiseksi ole riittäviä tai tarkoituksenmukaisia
Ilotulitemyyntipisteen tarkastus	Kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) 63 ja 64 § mukainen valvontakäynti, joka kohdistuu pyroteknisten tuotteiden varastointiin kaupan yhteydessä.
Jälkipalotarkastus	Valvontakäynti, jossa valvotaan, että palotarkastuksessa aiemmin annettuja korjausmääräyksiä on noudatettu. Jälkitarkastus toimitetaan palotarkastuksella annettujen määräaikaisten umpeuduttua, ennen seuraavaa määräaikaista palotarkastusta.
Korjausmääräys	Pelastusviranomaisen antama määräys korjata jokin asia.

Kuuleminen	Toiminta, jossa asianosaiselle tai asiaan osalliselle annetaan tilaisuus esittää mielipiteensä tai selityksensä viranomaisen käsiteltävänä olevasta asiasta ja tarvittaessa sellaisista seikoista tai selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisemiseen.
Neuvonta	Pelastusviranomaisen suorittamaa neuvontaa kohteeseen, jolla voi olla vaikutusta tulevaisuudessa muun muassa valvontakäynnillä. Myös neuvottelu kirjataan neuvontana ja asiassa tehdyt päätökset tai ratkaisut kirjataan selostetaan pöytäkirjalle
Ylimääräinen palotarkastus	Pelastusviranomaisen harkinnan mukaan valvontakäynnillä suoritettavaa palotarkastusta, jota ei ole ajoitettu tai kohdennettu valvontasuunnitelmassa. Pelastusviranomaisen harkinnan mukaan suorittama valvontakäynti, jota ei ole ajoitettu ja kohdennettu valvontasuunnitelmassa. Ylimääräisiä ennakoimattomia palotarkastuksia tehdään esimerkiksi seuraavien erityisten syiden vuoksi: <ul style="list-style-type: none"> - nuohoojan, tarkastuslaitoksen tai toisen viranomaisen ilmoitus palo- ja henkilöturvallisuuteen liittyvistä puutteista - huomattavaa palovaaraa aiheuttavan rakennus- tai muun työmaan aloittamisen yhteydessä - epäily, että palo- ja poistumisturvallisuudessa tai muussa henkilöturvallisuudessa on oleellisia puutteita - teematarkastukset esim. muiden viranomaisten kanssa - Myös kiinteistön edustajan pyynnöstä suoritettavat palotarkastukset, jotka kuitenkin tehdään vain pelastusviranomaisen harkinnan mukaan.
Määräaikainen palotarkastus	Valvontasuunnitelman mukaisella valvontakäynnillä määrävälein tehtävää pelastusviranomaisen suorittamaa palotarkastusta.
Yleisötilaisuuden palotarkastus	Pelastusviranomaisen yleisötilaisuuden dokumenttien ja arvioidun riskin perusteella yleisötilaisuuteen suorittama valvontakäynti, jossa tarkastetaan tapahtuman turvallisuusjärjestelyt.

Tarkastusväli	<p>Tarkastusväli on ajanjakso, joka on riskien arviointiin perustuen määritelty kohteen määräaikaisten palotarkastusten väliseksi ajaksi.</p> <p>Nykyisessä valvontaohjelmassa valvontaväli voi olla välillä 6-120kk. Mikäli kohde on lopettanut toimintansa ja/tai rakennus hylätty, niin voidaan valvontaväliksi valita 999 (ei erillinen valvontakohde)</p>
Tarkastus rakennushankkeen aikana	<p>Rakennushankkeen aikana suoritettu tarkastus. Tarkastus suoritetaan, jos rakennusvalvontaviranomainen ja pelastusviranomainen arvioivat sen tarpeelliseksi lupamääräysten, suunnitelmien tai rakentamista koskevien säännösten noudattamisen valvomiseksi. Pelastusviranomainen laatii tarkastuksesta kirjallisen lausunnon rakennusvalvontaviranomaiselle, joka voi ryhtyä lausunnon johdosta tarvittaviin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin toimenpiteisiin. Lausunto annetaan tiedoksi rakennushankkeeseen ryhtyvälle ja tarvittaessa muille asianosaisille.</p>
Vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavan kohteen tarkastus	<p>Kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) 27 § mukainen valvontakäynti, joka ei ole kohteen yleinen palotarkastus.</p>
Valvontakohde	<p>Kohde on se, jolle, jota varten tai johon kohdistuen valvontaa tehdään tai valvonta kohdentuu. Kiinteistö yleensä muodostaa yhden valvontakohteen</p>
Valvontakäynti	<p>Kohdekäynti, jonka pelastusviranomainen tekee valvontakohteeseen kuuluvassa toimipaikassa toiminnan yleistä arviointia varten.</p>
Valvontarekisteri	<p>Pelastuslaitos saa pelastuslain mukaan pitää valvontarekisteriä. Rekisteriin saa tallentaa valvontatehtävien mukaisia, valvontaa varten saatuja tietoja.</p>
Öljylämmityslaitteiston tarkastus	<p>Valtioneuvoston asetuksen vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015) 39 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on ilmoitettava pelastusviranomaiselle myös sellaisen sumutuspolttimella varastetun öljylämmityslaitteiston käyttöönotosta, joka ei ole edellyttänyt 33 §:n mukaista ilmoitusta. Tarkastus on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa käyttöönotosta.</p>

1. Valvontasuunnitelma

1.1 Valvontasuunnitelman tarkoitus

Pelastuslaitoksen tulee suunnitella etukäteen sille pelastuslaissa määritellyn valvontavelvoitteen toteuttaminen. Pelastuslain 79 §:n mukaan pelastuslaitoksen on laadittava erityinen valvontasuunnitelma valvontatehtävän toteuttamisesta.

Valvontasuunnitelman tavoitteena on täyttää pelastuslain edellytykset suunnitelmalliselle ja riskiperusteiselle valvonnalle. Valvontasuunnitelma ohjaa pelastuslaitoksen käytännön valvontatyötä. Valvontasuunnitelmassa määritetään säännöllisen valvonnan välit ja muut valvontatehtävän toteuttamiseen vaadittavat toimenpiteet.

1.2 Valvontasuunnitelman valmistelu, hyväksyntä ja valvonta

Valvontasuunnitelman valmistelee määräajoin Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen riskienhallinnan toimialan pelastuspäällikkö ja johtava palotarkastaja.

Valvontasuunnitelman hyväksyy Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen pelastusjohtaja.

Aluehallintovirasto valvoo valvontasuunnitelman toteutumista osana pelastustoimen palvelujen saatavuuden ja tason valvontaa.

1.3 Valvontasuunnitelman julkisuus ja tiedottaminen

Valvontasuunnitelma on julkinen asiakirja. Valvontasuunnitelmassa ei käsitellä arkaluonteisia, salassa pidettäviä asioita.

Valvontasuunnitelman sisällön ja perusteiden osalta riittävä tiedotuskanava on pelastuslaitoksen verkkosivut, joiden kautta alueen asukkailla ja valvontakohteiden edustajilla on mahdollisuus tutustua sen sisältöön. Tämän lisäksi valvontakohteita tiedotetaan valvontasuunnitelman tuomista muutoksista esim. palotarkastuksien yhteydessä.

2 Pelastusviranomaisen valvontavelvoite

2.1 Pelastuslain 78§ perustuva valvontatehtävä

Pelastusviranomaisen tehtävänä on valvoa pelastuslain noudattamista.

Valvontatoiminnan tavoitteena on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia. Tehtävänä on myös ohjata ja neuvoa ihmisiä, yrityksiä sekä yhteisöjä sekä toimia yhteistyössä näiden kanssa turvallisuuden parantamiseksi.

Pelastuslain (379/2011) 78§ mukaan pelastusviranomaisen tehtävänä on valvoa pelastuslain lukujen 2 ja 3 noudattamista. Valvonnassa korostetaan kohteen oman toiminnan merkitystä turvallisuuden parantamisessa tukemalla omatoimista varautumista.

Valvontatoimenpiteiden yhteydessä valvotaan ensisijaisesti:

- 9-10§ rakennusten palo- ja poistumisturvallisuutta
- 11§ pelastusteitä
- 12§ laitteiden kunnossapitoa
- 13§ nuohouksen ja ilmanvaihdon puhdistuksen toteuttamista
- 14§ omatoimisen varautumisvelvoitteen toteutumista
- 15§ pelastussuunnitelman laatimista
- 16§ yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmaa
- 17§ palovaroittimen hankintaa ja kunnossapitoa
- 18–21§ hoitolaitosten poistumisturvallisuuden toteutumista
- 22§ turvetuotantoalueiden paloturvallisuutta
- 22b-c§ öljyvarastojen torjuntavalmiutta

Pelastuslain 78 § mukaisilla muilla valvontatehtävän edellyttämillä toimenpiteillä tarkoitetaan erityisesti asiakirjavalvontaa, jonka tarkoituksena on varmistaa pelastuslaissa säädettyjen velvoitteiden noudattaminen kohteessa. Asiakirjoista tehtyjen havaintojen perusteella voidaan käynnistää valvontatoimenpiteitä, esimerkiksi palotarkastuksia. Valvonnan sisältöön kuuluu oleellisena osana myös annettujen korjausmääräysten noudattamisen valvonta. Jälkipalotarkastusten ja asiakirjojen perusteella toteutetun jälkivalvonnan arvioidaan parantavan valvonnan vaikuttavuutta.

Onnettomuuksia voidaan ehkäistä ja seurauksia lieventää tehokkaasti ennalta seuraavin toimenpitein:

- Valvontaa kohdennetaan riskiperusteisesti sinne, missä onnettomuuksia on tapahtunut eniten tai missä tapahtuessaan onnettomuus aiheuttaisi merkittäviä omaisuus-, henkilö- tai ympäristövaikutuksia.
- Mitä paremmin yksittäiset ihmiset, yritykset ja yhteisöt osaavat toimia, sitä pienemmiksi onnettomuuden aiheuttamat vahingot jäävät.
- Toimintakuntoiset rakenteelliset ja palotekniset järjestelmät rajoittavat vahinkoja tehokkaasti ja turvallisesti.
- Pelastuslaitoksen toimintaedellytykset huomioimalla voidaan vaikuttaa viranomaisten antaman avun vaikuttavuuteen ja pelastushenkilöstön työturvallisuuteen.

2.2 Kemikaalilakiin perustuva valvonta

Pelastusviranomaisen on valvottava vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 115§ mukaan vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia tai säilytystä, jollei sen valvonta 23 §:n 2 momentin perusteella kuulu turvatekniikan keskukselle. Lisäksi pelastusviranomaisen tulee valvoa pyroteknisten välineiden varastointia kaupan yhteydessä ja luovutusta yksityiseen kulutukseen.

Lain (390/2005) 27§:n mukaan Pelastusviranomaisen on tarkastettava vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavien tuotantolaitosten toimintatavat ja teknisen toteutuksen vaatimustenmukaisuus. Pelastusviranomaisen valvonnan tarkoituksena on ehkäistä ja torjua vaarallisten kemikaalien sekä räjähteiden käytöstä, varastoinnista, säilytyksestä ja muusta käsittelystä aiheutuvia henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahinkoja. Valvonnan tarkoituksena on lisäksi edistää yleistä turvallisuutta.

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015) 40§:n mukaan pelastusviranomaisen tulee tarkastaa vähäistä teollista käsittelyä tai varastointia harjoittava tuotantolaitos pelastuslain 79 §:n mukaisen valvontasuunnitelman mukaisesti.

2.3 Valvonnan riskiperusteinen kohdentaminen

Valvonnan riskiperusteiseen kohdentamiseen voidaan hyödyntää pelastustoimen toimenpiderekisteristä (Pronto) saatavia tietoja. Toimenpiderekisteriin tallennetaan tietoja muun muassa tapahtuman sijaintiin, tapahtuman tyyppiin, onnettomuuden aiheutumiseen, onnettomuuden seurauksien kehittymiseen, pelastustoimintaan ja pelastusviranomaisen suorittaman palontutkintaan liittyen. Tietojen avulla voidaan mahdollisesti havaita esimerkiksi toistuvuus onnettomuuksien tapahtumapaikoissa tai kohonnut taajuus onnettomuuksien syntymekanismissa tai -tyypissä. Havaintojen perusteella valvontaa voidaan kohdistaa esimerkiksi sijaintiin, toimintoon tai syntymekanismiin perustuen.

Säännöllisten valvontatoimenpiteiden suunnittelussa käytetään Pelastuslaitosten Kumppanuusverkoston tilastolliseen tarkasteluun pohjautuvaa mallia (liite 3). Mallissa tarkoituksenmukaiset valvontavälit on arvioitu erityyppisten kohteiden syttymistäaajuustiheyksistä ja vahinkojen odotusarvosta. Valvottavat kohteet on Etelä-Pohjanmaan alueelta luokiteltu malliin pohjautuen. Yksittäisen valvottavan kohteen valvontataajuutta voidaan mallin keskimääräiseen arvoon verrattuna tihentää tai harventaa kohteesta saatujen valvonnan havaintojen ja arvioiden, tunnistettujen riskitekijöiden, valvontakohteen muiden olosuhteiden tai esimerkiksi tapahtuneiden onnettomuuksien perusteella.

Valvonnan kohdentamista tehdään myös pelastusviranomaisen pelastustoiminnassa tekemien omien havaintojen, saatujen ilmoitusten tai asiakkaiden pyyntöjen perusteella. Pelastusviranomaisen vastaanottamia ilmoituksia ovat esimerkiksi Pelastuslaki 379/2011 42 § mukaiset ilmoitukset palonvaarasta tai muusta onnettomuusriskistä. Valvontaa voidaan kohdentaa riskiperusteisesti myös asiakirjavalvonnan havaintoihin tai nuohoojien tekemiin vikailmoitukseen perustuen.

3 Palvelutasopäätös vuosille 2024–2027

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto on kokouksessaan 20.11.2023 hyväksynyt pelastustoimen palvelutasopäätöksen vuosille 2024–2027.

Palvelutasopäätöksen perusteella valvontatoiminnan resurssina toimii koko henkilöstö. Valvonnan suorittamista organisoii, ohjaa ja toteuttaa seuraava johtava palotarkastaja.

Palvelutasopäätöksen 2021-2024 perusteella Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos on organisoinut ja ottanut vuoden 2022 aikana käyttöön ”päivystävän palotarkastajan”. Päivystävälle palotarkastajalle on pyritty ohjaamaan kansalaisten asiakaspalvelun luontoiset pienkohteita koskettavat puhelut ja sähköpostit onnettomuuksien ehkäisyyn liittyen. Päivystävän palotarkastajan työaika on resursoitu pelastuslaitoksen palotarkastajista. Päivystävän palotarkastajan tehtäväkuva on määritelty tarkemmin erillisellä ohjeella.

Valvontahenkilöstön omia suunniteltuja yhteisiä koulutuksia jatketaan vuonna 2021 aloitetun toimintamallin mukaisesti 4-5krt vuodessa. Valvontakoulutuksissa valvontahenkilöstölle koulutetaan säädöksiin perustuvia pelastuslaitoksen yhteisiä linjauksia. Tavoitteena on laadukkaampi ja yhdenmukaisempi asiakaspalvelu ja osaavampi valvontahenkilöstö. Lisäksi osallistutaan valtakunnallisiin koulutuksiin mahdollisuuksien mukaan.

4 Määräaikaiset valvontatehtävät

4.1 Asuinrakennuksien ja vapaa-ajan asuntojen valvonta

Asuinrakennusten ja vapaa-ajanrakennusten ohjeellinen valvontaväli on kymmenen vuotta. Valvonnan suoritustapa on paloturvallisuuden itsearviointi.

Omakotitaloihin ja vapaa-ajan rakennuksiin suunnatun paloturvallisuuden itsearviointin toimintamallin tavoitteena on kiinteistönomistajan turvallisuustiedon ja -asenteiden parantaminen niin, että se ohjaa asukkaan havainnoimaan kodin tai vapaa-ajan asunnon paloturvallisuuspuutteet ja korjaamaan ne välittömästi ja omatoimisesti.

Taloyhtiön kaikkien eri huoneistojen valvontaan ei ole tällä hetkellä toimivaa ratkaisua, eikä toisaalta myöskään resurssia kaikkien asuntojen tarkistamiseen palotarkastajan toimesta. Taloyhtiöiden osalla itsearviointi kohdennetaan taloyhtiön velvoitteisiin. Tavoitteena on taloyhtiön isännöitsijän ja taloyhtiön hallituksen turvallisuustiedon ja -asenteiden parantaminen niin, että se ohjaa asukkaan havainnoimaan taloyhtiön paloturvallisuuspuutteet ja korjaamaan ne välittömästi ja omatoimisesti. Asiassa on huomioitu pelastuslain arvioidut muutokset taloyhtiöiden velvoitteiden osalta.

Mikäli taloyhtiössä on hätäkeskuksen valvontaan kytkettyjä paloteknisiä laitteita, valvotaan turvallisuustekniikka lisäksi määräaikaisella palotarkastuksella. Yleensä näissä kohteissa on keskimääräistä asumista korkeampi riskitaso, kuten esimerkiksi usean rakennuksen yhteinen maanalainen suuri pysäköintilaitos tai kohde on puukerrostalo.

Valvontasuunnitelmassa esitetään kalenterivuonna suunniteltujen paloturvallisuuden itsearviointitoimenpiteiden määrä. Etelä-Pohjanmaalla on arviolta noin 75000 käytössä olevaa asuinrakennusta ja vapaa-ajanrakennusta, jolloin vuosittainen valvontamäärä on 7500 kpl/vuosi. Lukua täsmennetään ja tarkennetaan vuosittain.

Valvontatavoitteet on määritelty kulloinkin hyväksytyssä Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksessä, joka osaltaan ohjaa valvontasuunnitelmaa.

Paloturvallisuuden itsearviointin käyttö ei siirrä valvonnan vastuuta asukkaille, vaan vastuu valvonnan toteuttamisesta on pelastuslaitoksella. Pelastusviranomaisen arvioi itsearviointin perusteella tarvittavat valvontatoimenpiteet. Kiinteistöt, joista itsearviointi ei palaudu, pyritään valvomaan valvontakäynnin avulla.

Tarkemmin prosessi määritellään Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen paloturvallisuuden itsearviointista annetussa erillisessä ohjeessa: "Ohje paloturvallisuuden itsearviointista Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksessa".

4.2 Yritysten ja laitosten määräaikainen valvonta

Yritys- ja laitospöhteiden valvontavälin määrittelyssä hyödynnetään pelastuslaitosten kumppanuusverkoston valvontasuunnitteluohjetta. Ohjeessa keskimääräisten valvontavälien määrittämisessä on hyödynnetty tutkittua tietoa erityyppisten pöhteiden tulipalon aiheuttamista omaisuusvahinkoriskeistä. Omaisuusvahinkoriskien lisäksi on arvioitu suuronnettomuuden henkilöriskin mahdollisuutta sekä pyritty huomioimaan merkittävien kulttuuri- ja ympäristöarvojen riskit.

Valvontasuunnitteluohjeessa yritys- ja laitospöhteet on jaettu kohdeluokkiin A1-A6. Kohdekohtainen valvontaväli riippuu pöhteen tosiasiallisista riskeistä ja palotarkastuksilla tehdyistä huomioista. Esimerkiksi hyvin toimiva omavalvonta tai vastaava muu pöhteessä tehtävä sisäinen valvonta ja hyvä turvallisuuskulttuuri sekä turvallisuusjohtaminen ovat omiaan pienentämään riskiä ja tätä kautta pidentämään valvontaväliä. Toisaalta toimijan laiminlyönnit ja pöhteessä tapahtuneet onnettomuudet voivat olla peruste tihentää tarkastusväliä.

Valvontasuunnitelmaohjeen valvontapöhteiden periaatteelliset tarkastusvälit on esitetty taulukoissa A1-A6. Taulukoiden A1-A6 harmaa palkki osoittaa suositellut minimi- ja maksimitarkastusvälit. Harmaan palkin numeroarvo kertoo suositellun keskimääräisen tarkastusvälin. Valvontasuunnitelmassa voidaan tarvittaessa painottaa jotain kohderyhmää, jossa on havaittu riskejä tai johon kohdistetaan esim. valtakunnallista turvallisuuskampanjointia.

Pöhteen tarkastusväliksi ei tule käytännössä muodostumaan läheskään joka pöhteessä esim. tasan 24 kk. Hyvänä käytäntönä voidaan pitää valvontakäynnin ajankohdan pysymistä $\pm$ 3 kk sisällä suunnitellusta, kuitenkin siten, että ajankohta osuu oikealle kalenterivuodelle. Mikäli valvontaa ei ehditä suorittamaan suunnitellun kalenterivuoden aikana, tulee se huomioida seuraavan vuoden suunnitelmassa.

Kalenterivuoden määräaikaisen valvonnan pöhteet ja tarkastajakohtainen kohdejako vahvistetaan vuosittain valvontasuunnitelman laatijan ja valvontatyön esihenkilöiden toimesta. Tarkastajakohtainen kohdejako annetaan tarkastajille toimeksi vuosittain lähetettävän "valvonnan periaatteet" ohjeistuksen liitteenä. Valvontahenkilöstö toteuttaa saamansa valvontatehtävän itsenäisesti kuluvan vuoden aikana, huomioiden saamansa ohjeistuksen.

A1-kohteet ovat ympärivuorokautisessa käytössä olevia rakennuksia, jotka koostuvat pääosin hoitolaitoksista sekä majoitusliike- ja asuntolatyypisistä rakennuksista. Näissä kohteissa asuvien, hoidettavien tai huollettavien kyky omatoimiseen pelastautumiseen on heikentynyt (esimerkiksi hoitolaitokset sekä palvelu- ja tukiasuminen) tai niissä asuu lyhytaikaisesti henkilöitä, jotka eivät tunne tiloja ja niiden turvallisuusjärjestelyjä. Valvonnan pääpainopiste on kohteissa, joissa on suuri henkilövahingon riski ja ne ovat siten velvollisia poistumisturvallisuusselvityksen laatimiseen. Valvontavälin määrittelyyn vaikuttavat myös kohteen suojaustaso sekä aiemmilla valvontakerroilla tehdyt havainnot kohteen turvallisuustasosta.

A2-kohteet ovat opetusrakennuksia. Näihin kuuluvat päiväkodit, peruskoulut, keskiasteen oppilaitokset, korkeakoulut sekä muut opetusrakennukset. Näissä kohteissa todennäköisyys tulipalon syttymiseen ei ole erityisen suuri, mutta henkilömäärä on usein suuri tai muuten huomioitava. Opetusrakennuksissa onnettomuusriskit liittyvät vahvasti ihmisten toimintaan, ja niissä turvallisuusviestinnän merkitys valvonnan ohella on suuri.

A3-kohteet ovat kokoontumis- ja liikerakennuksia. Valvonnan painopiste on suurissa ja keskisuurissa kohteissa, joissa syttynyt palo voi levitä laajalle alueelle ja aiheuttaa erityisen suurta vaaraa henkilöturvallisuudelle tai huomattavia omaisuusvahinkoja. Näitä ovat esimerkiksi kauppakeskukset, tavaratalot, ravintolat ja julkiset kokoontumISRakennukset.

A4-kohteet ovat teollisuus- ja varastorakennuksia. Valvonnan painopiste on suurissa ja keskisuurissa kohteissa, joissa todennäköisyys tulipaloon tai muuhun onnettomuuteen on huomattavasti tavanomaista korkeampi ja seurausvaikutukset suuria. Kohteet ovat myös haasteellisia pelastustoiminnan kannalta

A5-kohteet ovat maatalouskohteita. Etelä-Pohjanmaalla tapahtuu vuosittain useita maataloille kohdentuvia tulipaloja, joissa vahingot ovat suuria. Valvontaa painotetaan suuriin ja keskisuriin tiloihin, joilla on ympäristölupa sekä pelastussuunnitelman laadintavelvoite.

A6-kohteet ovat muut rakennukset, jotka eivät kuulu edellisiin ryhmiin. Tämä sisältää muun muassa jakeluasemat ja turvetuotantoalueet. Lisäksi luokkaan kuuluvat vaarallisia kemikaaleja laajamittaisesti käsittelevät ja varastoivat kohteet (ns. Seveso-kohteet) sekä infrastruktuurin kannalta merkittävät kohteet. Valvonnan pääpainopistealue tässä kohderyhmässä on vaarallisia kemikaaleja varastoivissa ja käsittelevissä kohteissa. Näillä kohteilla on suuri henkilö, omaisuus- tai ympäristövahingon riski ja ne ovat haasteellisia pelastustoiminnan kannalta.

5 Muu valvonta

Määräajoin toistettavien valvontakäyntien lisäksi pelastuslaitos suorittaa valvontaa, jonka määrään pelastuslaitos ei yksin omilla toimillaan voi vaikuttaa. Tällaista epäsäännöllistä valvontaa ovat mm. erityiset palotarkastukset, pyynnöstä tehtävät tarkastukset, asiakirjojen käsittely ja päätösvalmistelu, havainnot paloturvallisuus- ja onnettomuusriskeistä, yleisötilaisuuden palotarkastukset sekä hallinnollisten pakkokeinojen menettelyt.

5.1 Rakennusvalvontaviranomaisen lupakäsittely ja erityiset palotarkastukset

Pelastuslaitos osallistuu asiantuntijaviranomaisena esimerkiksi rakennuslupakäsittelyyn, jossa toimivaltainen viranomainen on kunnan rakennusvalvontaviranomainen. Toiminnan tarkoituksena on varmistaa rakenteellisten paloturvallisuusratkaisujen asianmukainen suunnittelu ja toteutus sekä pelastustoiminnan edellytykset.

Myös lupakäsittelyä edeltävään suunnittelun ohjaukseen osallistutaan tarvittaessa. Pelastusviranomaisen rooli on ohjata suunnittelua ja valvoa turvallisuuden toteutumista pelastuslain näkökulmasta. Pelastusviranomainen ei toimi suunnittelijana.

Pelastusviranomainen suorittaa erityisiä palotarkastuksia palo- ja poistumisturvallisuuden tai pelastustoiminnan edellytysten kannalta haasteellisiin uudis- ja korjausrakentamiskohteisiin. Erityinen palotarkastus on valvontakäynti, joka tehdään yleensä samaan aikaan tai juuri ennen rakennusvalvontaviranomaisen käyttöönottoa edeltävää katselmusta.

Edellä oleviin tapauksiin sovelletaan alla olevaa listausta:

- asuinrakennuksiin, joissa on vähintään kolme asuinhuoneistoa;
  - Omakotitalot ja vapaa-ajan rakennukset, mikäli niihin tulee kiinteän polttoaineen lämmitysjärjestelmää.
  - Omakotitalot ja vapaa-ajan rakennukset, mikäli niihin liittyy tavanomaista vaativampia turvallisuuteen liittyviä järjestelyjä
  - pelastuslain 18 §:ssä tarkoitettuihin kohteisiin;
  - kouluihin, oppilaitoksiin ja muihin vastaaviin opetuksessa käytettäviin tiloihin;
  - lastensuojelulaitoksiin ja koulukoteihin sekä päiväkoteihin, perhepäiväkoteihin ja muihin lasten ryhmämuotoisen hoidon järjestämisessä käytettäviin tiloihin lukuun ottamatta yksityisiä asuntoja;
  - majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetussa laissa (308/2006) tarkoitettuihin majoitusliikkeisiin sekä ulkoilulaissa (606/1973) tarkoitetuille leirintäalueille ja tilapäisille leirintäalueille;
  - tiloihin, joita käytetään vähintään 20 henkilön tilapäiseen joukkomajoitukseen
- ;

- kirkkoihin, kirjastoihin, urheilu- ja näyttelyhalleihin, teattereihin, liikenneasemille, messualueille, moottoriradoille, huvipuistoille sekä edellä mainittuja vastaaviin kokoontumispaikkoihin;
- kauppakeskuksiin ja vastaaviin tiloihin sekä yli 400 neliömetrin myymälöihin;
- yli 50 asiakaspaikan ravintoloihin ja vastaaviin tiloihin;
- yli 1500 neliömetrin teollisuus-, tuotanto- ja varastorakennuksiin;
- ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 1 §:n mukaisesti ympäristölupaa edellyttäviin eläinsuojaihin;
- kohteisiin, joissa vaarallisen kemikaalin vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia saa harjoittaa vain tekemällä siitä vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 24§:ssä tarkoitetun ilmoituksen;
- kulttuuriomaisuuden suojelua koskevissa Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa kulttuuriomaisuudeksi määriteltyihin ja sitä sisältäviin rakennuksiin ja kohteisiin sekä muihin lakien ja asetusten nojalla kulttuuriomaisuutena suojeltuihin rakennuksiin ja kohteisiin;
- työpaikkatiloihin, joissa työntekijöiden ja samanaikaisesti paikalla olevien muiden ihmisten määrä on yleensä vähintään 50;
- yli 100 metriä pitkiin yleisessä käytössä oleviin tunneleihin.
- Tuulivoimaloiden käyttöönotto
- Kiinteistöihin, joissa väestönsuoja on kuulunut rakennusluvan piiriin

5.2 Tarkastus rakennushankkeen aikana

Hyvinvointialueen pelastusviranomainen voi tehdä rakennushankkeen aikana suoritettavan tarkastuksen. Tarkastus suoritetaan, jos rakennusvalvontaviranomainen ja pelastusviranomainen arvioivat sen tarpeelliseksi lupamääräysten, suunnitelmien tai rakentamista koskevien säännösten noudattamisen valvomiseksi. Pelastusviranomainen laatii tarkastuksesta kirjallisen lausunnon rakennusvalvontaviranomaiselle, joka voi ryhtyä lausunnon johdosta tarvittaviin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin toimenpiteisiin. Lausunto annetaan tiedoksi rakennushankkeeseen ryhtyvälle ja tarvittaessa muille asianosaisille.

5.3 Ylimääräiset palotarkastukset

Ylimääräisen palotarkastuksen suorittamisesta päättää pelastusviranomainen harkintansa jälkeen esim. kiinteistön lukuisten erheellisten paloilmoitusten vuoksi.

Pelastuslaitos saa ajoittain yksityishenkilöiltä ja muilta tahoilta ilmoituksia ja yhteydenottoja, joissa pyydetään pelastusviranomaiselta valvontatoimenpiteitä ilmoitettuun kohteeseen. Näissä tapauksissa pelastusviranomainen arvioi ilmoitettavan

asian kuulumisen sen toimivaltaan ja pyrkii ratkaisemaan tilanteen lievintä mahdollista keinoa käyttäen. Tarvittaessa käynnistetään valvontaprosessi ja valitaan soveltuva valvontamenetelmä. Pelastuslaitokselta ei voi kuitenkaan tilata valvontatoimenpiteitä, vaan päätöksen valvonnan käynnistämisestä tekee aina viranomainen.

Pelastusviranomainen voi suorittaa tarkastuksia myös ennen rakennuksen käyttöönottoa. Tällöin tarkastuksessa on huomioitava, että rakennuslupaan liittyvistä asiakohdista vastuuviranomainen on rakennusvalvontaviranomainen.

Nuohoojilla on velvollisuus ilmoittaa tulisijoissa, savuhormeissa ja kattoturvarusteissa havaitsemistaan vioista ja puutteista pelastusviranomaiselle. Tällöin pelastusviranomainen tekee ylimääräisen palotarkastuksen, jossa esimerkiksi tulisija asetetaan tarvittaessa lämmityskieltoon ja annetaan korjausmääräys. Rakentamiseen liittyvät hormikatselmukset kuuluvat rakennusvalvontaviranomaisen tehtäviin.

5.4 Yleisötilaisuuksien valvonta

Pelastuslaitos arvioi pelastuslain 16 §:n mukaisesti sille toimitetut yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmat. Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelman arviointi toimitetaan asiakkaalle kirjallisesti. Käsittelyprosessin yhteydessä tehdään myös tarvittavat päätökset pyroteknisten tehosteiden käytöstä yleisötilaisuuksissa ja annetaan lausuntoja poliisille ammattimaisten ilotulitusnäytösten järjestämisestä.

Yleisötilaisuuden turvallisuusjärjestelyjen toteutumista valvotaan tarvittaessa yleisötilaisuuden palotarkastuksella. Päätös yleisötilaisuuden palotarkastuksen suorittamisesta tehdään pelastussuunnitelman arvioinnin yhteydessä. Tarkastuksia suoritetaan yleisötilaisuuksiin, joiden voidaan arvioida olevan haasteellisia palo- ja poistumisturvallisuuden tai pelastustoiminnan edellytysten suhteen henkilömäärän tai tilaisuudessa harjoitettavan toiminnan vuoksi.

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos on määritellyt suunnitelmia käsittelevät pelastusviranomaiset ja kuvannut käsittelyprosessin ohjeessa *"Pelastuslaitoksen toimintamallit yleisötilaisuuksiin"*.

5.5 Poistumisturvallisuusselvitykset

Pelastuslain 18–21§ velvoitteen piiriin kuuluvissa rakennuksissa on toiminnanharjoittajan laadittava selvitys siitä, miten rakennuksen tai tilan käyttötapa ja henkilöiden rajoittunut, heikentynyt tai poikkeava toimintakyky sekä muut poistumisturvallisuuteen vaikuttavat tekijät otetaan huomioon tulipaloihin ja muihin vaaratilanteisiin varautumisessa ja poistumisjärjestelyissä (poistumisturvallisuusselvitys).

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos on laatinut asian käsittelemiseksi ohjeen: *”Ohje poistumisturvallisuusselvityksen käsittelemiseen”*. Pelastuslain 18–21§ asiakohdat käsitellään edellä mainitun ohjeen mukaisesti.

5.6 Ilmoitukset ilmeisestä palovaarasta tai muusta onnettomuusriskistä

Pelastuslain 379/2011 42§ mukaan, jos viranomaiset virkatoimiensa yhteydessä havaitsevat tai muutoin saavat tietää rakennuksessa, asunnossa tai muussa kohteessa ilmeisen palonvaaran tai muun onnettomuusriskin, heidän tulee mahdollisten salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa asiasta alueen pelastusviranomaiselle. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös kuntaa, muuta julkisyhteisöä ja näiden palveluksessa olevaa henkilöstöä sekä lain 18 §:n 2 momentissa tarkoitettua hoitolaitoksen ylläpidosta ja palvelu- ja tukiasumisen järjestämisestä huolehtivaa toiminnanharjoittajaa ja tämän palveluksessa olevaa henkilöstöä.

Säädöksen tavoitteena on mahdollistaa eri viranomaisten järjestelmiin kertyvän tiedon sekä havaintojen välittäminen asiasta vastaavalle viranomaiselle siten, että tieto tallentuu ja velvoittaa toimivaltaisen viranomaisen reagoimaan tarvittavalla tavalla. Tämä tarkoittaa, että pelastusviranomaisen on aina reagoitava tehtyyn ilmoitukseen.

Ensisijainen ilmoitustapa on pelastustoimen yhteinen sähköinen lomake, johon on linkki pelastuslaitoksen kotisivuilla. Mikäli ilmoitus tehdään puhelimitse tai sähköpostilla, ilmoituksen vastaanottava pelastusviranomaisen kirjaa tiedot ilmoituslomakkeelle.

Arvioituaan ilmoituksen sisällön, pelastusviranomaisen tekee päätöksen siitä, käynnistetäänkö ilmoituksen perusteella valvontaprosessi. Koska kyse on ilmeisen palonvaaran tai muun onnettomuusriskin torjunnasta, on aiheellisen ilmoituksen johdosta valvontaprosessi käynnistettävä viipymättä. Valvontatehtävä alkaa käytännössä yhteydenotolla ilmoittajaan ja lisätietojen selvittämisellä. Näiden perusteella arvioidaan yhteistyöviranomaisten tarve valvonnan suorittamiseksi.

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos on laatinut asian käsittelystä koulutusmateriaalin muotoon ohjeen *”Pelastuslaki 42§ mukaiset ilmoitukset”*.

5.7 Kemikaalivalvonta

Laissa vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005) ja annetuissa alemmissa säädöksissä on säädetty alueen pelastusviranomaiselle valvontatehtäviä ja erilaisten ilmoitusten käsittelyä. Pelastusviranomaisen toimii lain vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 115 §:n mukaisena valvontaviranomaisena ja tekee asetuksen (685/2015)

33 § ja 34 § mukaiset käyttöönottotarkastukset vähäisen teollisen käsittelyn ja varastoinnin osalta.

Pelastusviranomaiset toimivat valvontaviranomaisena lain (390/2005) 115§ mukaisesti, kun on kyse:

1. vaarallisten kemikaalien vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista tai säilytyksestä, jollei toiminta ole osa 23 §:n 2 momentissa tarkoitettua toiminnallista kokonaisuutta, jolloin sen valvonta kuuluu Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle;
2. yksityiseen kulutukseen hyväksytyjen ilotulitteiden ja vähäistä vaaraa aiheuttavien muiden pyroteknisten tuotteiden varastoinnista kaupan yhteydessä tai niiden luovutuksesta yksityiseen kulutukseen;
3. räjähteiden ja vaarallisten kemikaalien käytöstä erikoistehosteena 81 §:ssä mainituissa tilaisuuksissa.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes ohjaa ja yhtenäistää (390/2005) 116 §:n perusteella pelastusviranomaisten ja poliisin toimintaa tämän lain säännösten noudattamisen valvonnassa.

Käytännössä pelastusviranomaisen valvontavastuu kattaa esimerkiksi seuraavia tehtäviä;

- vähäistä kemikaalien käsittelyä ja varastointia
- nestekaasun käyttöä ja varastointia
- maakaasun käyttöä
- öljylämmityslaitteistojen asennusta
- maanalaisten öljysäiliöiden tarkastustoimintaa räjähteiden varastointia ja osin räjähteiden varastointia sekä pyroteknisten tuotteiden varastointiin kaupan yhteydessä tai luovutukseen yksityiseen kulutukseen

Nestekaasukohteiden käyttöönottotarkastukset suoritetaan valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015) 37 §:n ja 38 §:n mukaisesti.

Öljylämmityslaitteistot käyttöönottotarkastukset suoritetaan valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015) 39 §:n mukaisesti. Olennaisena muutoksena pidetään, mikäli öljylämmityslaitteistoon vaihdetaan öljysäiliö, jolloin valvontakäynnillä varmistetaan vanhan öljysäiliön asianmukainen poistaminen ja uuden asianmukainen asennus.

Maanalaisten polttoainesäiliöiden tarkastukset suoritetaan kauppa- ja teollisuusministeriön päätös maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista

(344/1983) mukaisesti ja valvonta on asiakirjavalvontaa, joka suoritetaan pelastusviranomaiselle toimitettujen pöytäkirjajäljennösten perusteella. Mikäli tarkastuspöytäkirjan perusteella voidaan arvioida tapahtuneen tai uhkaavan tapahtua öljyvahinko (C tai D-luokka), tulee pelastusviranomaisen suorittaa kohteeseen valvontakäynti (ylimääräinen palotarkastus).

Pelastusviranomainen toimii lain vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 115 §:n mukaisena valvontaviranomaisena pyroteknisten tuotteiden varastoinnissa kaupan yhteydessä ja tai luovutuksessa yksityiseen kulutukseen. Pelastusviranomainen voi kieltää ilotulitteiden myynnin 111 §:n perusteella.

Pelastusviranomaisella on oikeus osallistua 30 §:n mukaiseen turvallisuus- ja kemikaaliviraston käyttöönottotarkastukseen sekä 28 §:n tarkastusohjelman mukaisiin tarkastuksiin. Pelastuslaitoksen kemikaalivalvonnan vastuuhenkilö toimii tällöin yhteyshenkilönä Tukes lupakohteisiin ja osallistuu tarvittaessa Tukes tarkastuksille.

5.7.1 Henkilöstön resursointi kemikaalivalvonnan eri tehtävissä

Määräaikaisen palotarkastuksen yhteydessä tehtävä kemikaalivalvonta

Resurssina toimii koko A1-A6 valvontaa suorittava henkilöstö

Esimerkkejä kohteista:

- Maatilojen palotarkastuksella polttoöljyt ja muut kemikaalit
- Nestekaasu kaupan myynnin yhteydessä
- Ilotulitemyynti kaupan yhteydessä
- Polttoaineen jakeluasemien määräaikaisvalvonta
- Yleisötilaisuuksien pyrotekniikan

Määräaikainen kemikaalivalvonta (erillinen valvontatapahtuma)

Työnjohtovastuu on kemikaalivalvonnasta vastaavalla palopäälliköllä. Valvontaa suorittavat edellä mainitun palopäällikön lisäksi kemikaalitarkastaja ja tarvittaessa avustamaan nimetty palotarkastaja. Kohteet suunnitellaan valvontarekisteriin erillisinä sisäisinä valvontakohteina palopäällikön toimesta (ER KEM). Näiden kohteiden valvonnassa keskitytään kemikaalien valvontaa ja muu asiat valvotaan erillisellä määräaikaisella palotarkastuksella.

Esimerkkejä määräaikaisen kemikaalivalvonnan kohteista:

- Alle Tukes luparajan jäävät kohteet, jotka kuitenkin ovat selvästi pelastuslaitoksen ilmoitusrajaa suuremmat. Nämä kohteet suunnitellaan valvontarekisteriin erillisiksi kemikaalivalvonnan kohteiksi, valvontaväliksi suunnitellaan keskimäärin 60kk.
- Kemikaali-ilmoitusten käsittely ja päätöksen lupaehtojen valvonta
- Nestekaasun käyttö ja varastointi muulloin kuin kaupan yhteydessä (isompana)

Tukesin lupakohteiden kemikaalivalvonta:

Tukesilla on kemikaalivalvontavastuu näistä kohteista. Pelastusviranomaisen osallistuu Tukesin valvontaan mahdollisuuksien mukaan. Resurssina koko A1-A6 valvontaa tekevä henkilöstö. Peruste: Pelastusviranomaisella on oikeus osallistua 30 §:n mukaiseen turvallisuus- ja kemikaaliviraston käyttöönottotarkastukseen sekä 28 §:n tarkastusohjelman mukaisiin tarkastuksiin.

5.8 Asiakirjavalvonta

Asiakirjavalvontaa tehdään yleensä osana palotarkastusta, mutta osaa asiakirjavalvonnasta voidaan tehdä irrallisena erilliseen valvontatapahtumaan nähden.

Asiakirjavalvonnalla tarkoitetaan toiminnanharjoittajien laatimien dokumenttien, tarkastuslaitosten pöytäkirjojen ja tarkastusliikkeiden raporttien käsittelyä. Tällaisia ovat mm. pohjavesialueella olevien maanalaisten öljysäiliöiden tarkastuspöytäkirjat, räjähdysuojausasiakirjat, tarkastuslaitosten käyttöönotto- ja määräaikaistarkastuspöytäkirjat (paloilmoitin- ja sammutuslaitteisto), sekä pelastussuunnitelmat.

Asiakirjoissa havaittujen puutteiden johdosta tulee tarvittaessa käynnistää valvontatehtävä. Asiakirjavalvontaa hoitava pelastusviranomaisen arvioi, edellyttääkö puute välittömiä toimenpiteitä vai voidaanko asia käsitellä seuraavan määräaikaisen tarkastuksen yhteydessä.

Poistumisturvallisuusselvityksiä koskeva asiakirjavalvonta tehdään tämän valvontasuunnitelman kappaleen 5.4 mukaisesti.

Tarkastuslaitosten tarkastuspöytäkirjat paloteknisiinlaitteisiin liittyen käsitellään erillisen ohjeistetun prosessin mukaisesti.

5.9 Jälkivalvonta

Pöytäkirjassa annetut korjausmääräykset on aina todennettava. Valvontakäynnin yhteydessä sovitaan asiakkaan kanssa jälkivalvontatavasta. Pelastusviranomaisen tulee käyttää harkintaa asiakokonaisuus huomioiden soveltuvan jälkivalvontavan valitsemiseksi.

Mikäli jälkivalvonnassa todetaan, ettei annettuja korjausmääräyksiä ole noudatettu, neuvotellaan mahdollisesta korjausajan jatkamisesta tai hallintopakkeinojen käyttämisestä. Mikäli korjausaikaa aiotaan jatkaa, tulee jatkoajan arvioinnissa havaita korjauksien etenemistä. Mikäli asiakirjavalvontaa ei katsota riittäväksi tavaksi, sovitaan jälkivalvontakäynti erikseen.

Jälkivalvonnan suorittamisesta kirjataan aina pöytäkirja.

6 Viranomaisyhteistyö valvonnan suorittamiseksi

6.1 Viranomaisyhteistyön perusteet

Pelastuslain (379/2011) 42 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi toimia yhteistyössä muiden viranomaisten sekä alueella olevien yhteisöjen ja asukkaiden kanssa sekä osallistua paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnittelutyöhön.

Yhteistyöllä pyritään ensisijaisesti turvallisuuden tuottamiseen mm. vaihtamalla riskitietoa ja toteuttamalla tarvittavia toimenpiteitä, kuten yhteisiä valvontakäyntejä. Yhteistyötä voidaan pitää tehokkaana silloin, kun se on luonteeltaan säännöllistä ja suunnitelmallista ja sen lähtökohdaksi on tunnistettu kaikki olennaiset toimijat. Velvoite koskee myös pelastuslaitosten välistä yhteistyötä

Pelastuslain (379/2011) 43 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee seurata onnettomuusuhkien sekä onnettomuuksien määrän ja syiden kehitystä ja niistä tehtävien johtopäätösten perusteella ryhtyä toimenpiteisiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niihin varautumiseksi sekä tarvittaessa tehdä esityksiä muille viranomaisille ja tahoille.

Hallintolain (43/2003) 10 §:n mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa ja asian vaatimassa laajuudessa avustettava toista viranomaista tämän pyynnöstä hallintotehtävän hoitamisessa sekä muutoinkin pyrittävä edistämään viranomaisten välistä yhteistyötä.

Hallintolain (43/2003) 31 §:n mukaan (*selvittämisvelvollisuus*) viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

6.2 Yhteistyötahoja ja -muotoja

Yleisenä viranomaisten yhteistoimintamuotona on yhteistarkastusten tekeminen tarkoituksenmukaisissa kohteissa. Yhteistarkastuksissa tulee kiinnittää huomiota viranomaisten välisiin toimivaltakysymyksiin. Pelastusviranomaisen omasta valvontakäynnistä tehdään aina oma pöytäkirja.

Pelastuslaitos tekee yhteistyötä muun muassa seuraavien kunnallisten tahojen kanssa:

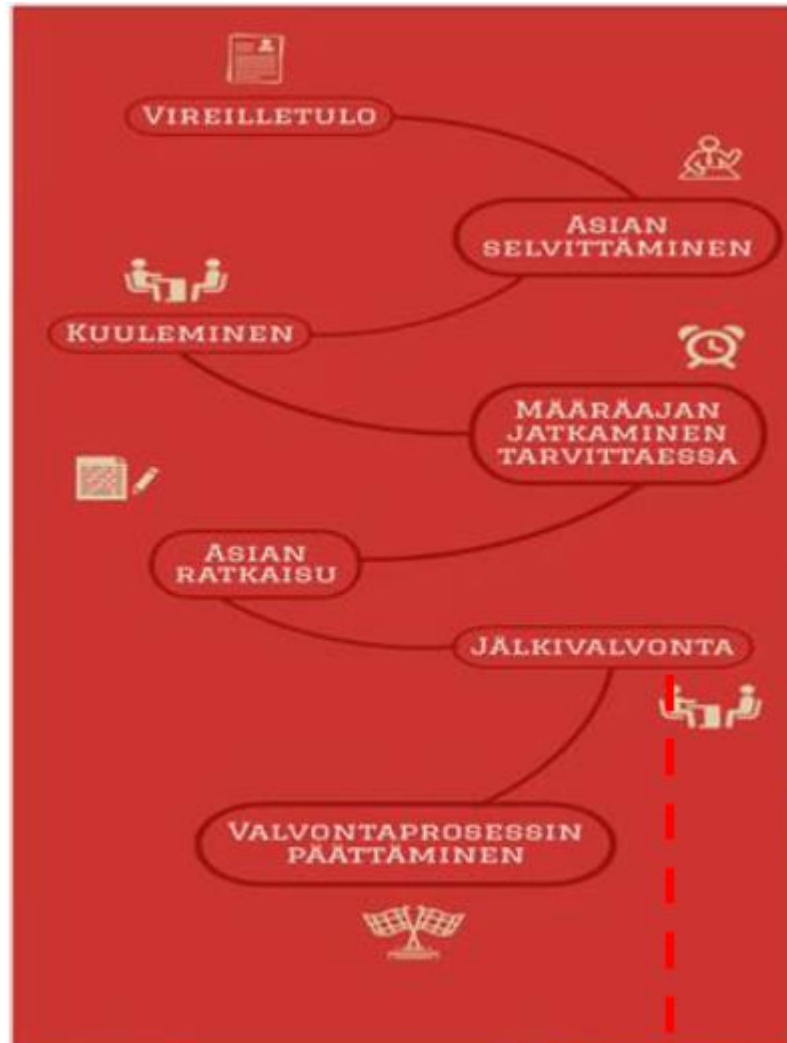
- ympäristöviranomaiset
- rakennusvalvontaviranomaiset
- kuntien muut viranomaiset
- Hyvinvointialueen työntekijät ja viranomaiset

Edellisten lisäksi pelastuslaitos tekee yhteistyötä muun muassa seuraavien muiden viranomaisten kanssa:

- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES
- Poliisilaitokset
- Aluehallintovirastot
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset eli ELY-keskukset
- Valvira
- Onnettomuustutkintakeskus
- Hätäkeskuslaitos
- Puolustusvoimat

7 Valvontaprosessin päivitys jatkuu

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos on ottanut vuoden 2022 aikana käyttöön pelastuslaitosten kumppanuusverkoston turvallisuuspalvelualueella valmistellun ja pelastuslaitosten yhteisesti päättämän valvontaprosessin. Uusi valvontaprosessi on koulutettu henkilöstölle 3 eri vaiheessa. Palotarkastajat saivat koulutusta 2.2.2022, 6.10.2022 ja 22.11.2022.

Kuva 2: Valvontaprosessin eri vaiheet

Uuden valvontaprosessin käyttöönottoon liittyy myös todisteellinen tiedoksiänto sekä hallintopakkomenettelyt. Todisteellinen tiedoksiänto otetaan käyttöön vasta myöhemmin, todennäköisemmin uuden onnettomuuksien ehkäisyn sovelluksen yhteydessä. Tämän hetken arvio on, että OE-sovelluksen käyttöönotto tapahtuu vasta vuoden 2026 aikana. Hallintopakkokeinoihin liittyvää menettelyä valmistellaan yhteistyössä pelastuslaitosten kumppanuusverkoston kanssa.

8 Valvontatyön seuranta

Laki pelastustoimen järjestämisestä (613/2021, 16§) mukaisesti hyvinvointialueen on toiminnassaan varmistettava omavalvonnalla tehtäviensä lainmukainen hoitaminen. Hyvinvointialueen on varmistettava pelastustoimen palvelujen saatavuus, laatu ja vaikuttavuus. Tehtävien ja palvelujen omavalvonta on toteutettava osana niiden järjestämistä ja tuottamista. Hyvinvointialueen on laadittava järjestämisvastuuseensa kuuluvista pelastustoimen tehtävistä ja palveluista omavalvontaohjelma.

Tässä kappaleessa esimerkin tapaan kuvatut asiat määritellään tarkemmin pelastuslaitoksen omavalvontaohjelmassa, joka otetaan käyttöön vuoden 2023 aikana.

8.1 Määräperusteinen toteuman seuranta

Vuoden valvontasuunnitelma rakentuu siten, että jokaiselle vuoden valvontakiertoon osuvalle A1-A6 kohteelle määritetään vastuupalotarkastaja. Kohteiden vastuupalotarkastajat saavat henkilökohtaisen työlistan vuoden tarkastuksista tallinkuun alussa. Tavoite on, että valvontaa tehdään läpi vuoden tasaisesti neljännesvuosittain siten, että kaikki määräaikaiset palotarkastukset on tehtynä viimeistään suunnitteluvuoden loppuun mennessä. Valvontasuunnitelman mukainen valvontatyö laskutetaan hyväksytyyn palveluhinnaston mukaisesti.

Valvontarekisteristä laaditaan neljännesvuosittain raportti määräaikaisesti valvottujen kohteiden lukumääriin perustuen sekä laskutuksen toteumasta. Havaittujen puutteiden perusteella ryhdytään tarvittaessa toimenpiteisiin asian korjaamiseksi

Valtakunnallinen raportointi tehdään pelastustoimen resurssi- ja toimenpiderekisteriin. (Pronto). Prontoissa on valtakunnallista seuranta varten taulukot, joihin sekä suunniteltu että toteutunut valvonta ja valvontaan kirjataan pääosin kunta ja valvontalajikohtaisesti. Valvonnan tilastotiedot siirretään Prontoon pelastuslaitoksen valvontarekisteristä keskitetysti kerran vuodessa, jolloin ne pysyvät vertailukelpoisina eri kuntien ja valvontalajien välillä.

Seurantaan voidaan ottaa myöhemmässä vaiheessa asioita, joilla voidaan arvioida valvonnan vaikuttavuutta. Näitä voivat olla esim. onnettomuusmäärien kehittyminen, valvonnasta kerätty palaute ja erheellisten paloilmoitusten määrä.

8.2 Laatu- perusteinen seuranta

Valvonnantöön laatua pyritään seuraamaan ja arvioimaan seuraavin menetelmin.

- Vuoden 2023 laatu- perusteisen seurannan painopisteenä on uuden valvontaprosessin omaksuminen ja siinä erityisesti valvonnan pöytäkirjojen sisältöön liittyvät asiat.
- Määräaikaisen valvonnan vaikuttavuuden parantaminen panostamalla jälkivalvontaan.
- Mahdollisesti saatavan asiakaspalautteen perusteella arvioidaan tarvittavat toimenpiteet ja niiden tarvittava laajuus tapauskohtaisesti.
- Tilastojen seuranta ja analysointi, esimerkiksi Pronton avulla; rakennuspalojen määrän kehitys, erheellisten paloilmoitusten määrä. Pelastuslain (379/2011) 43§ mukaisesti pelastuslaitoksen tulee seurata onnettomuusuhkien sekä onnettomuuksien määrän ja syiden kehitystä ja niistä tehtävien johtopäätösten perusteella ryhtyä osaltaan toimenpiteisiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niihin varautumiseksi sekä tarvittaessa tehdä esityksiä muille viranomaisille ja tahoille.

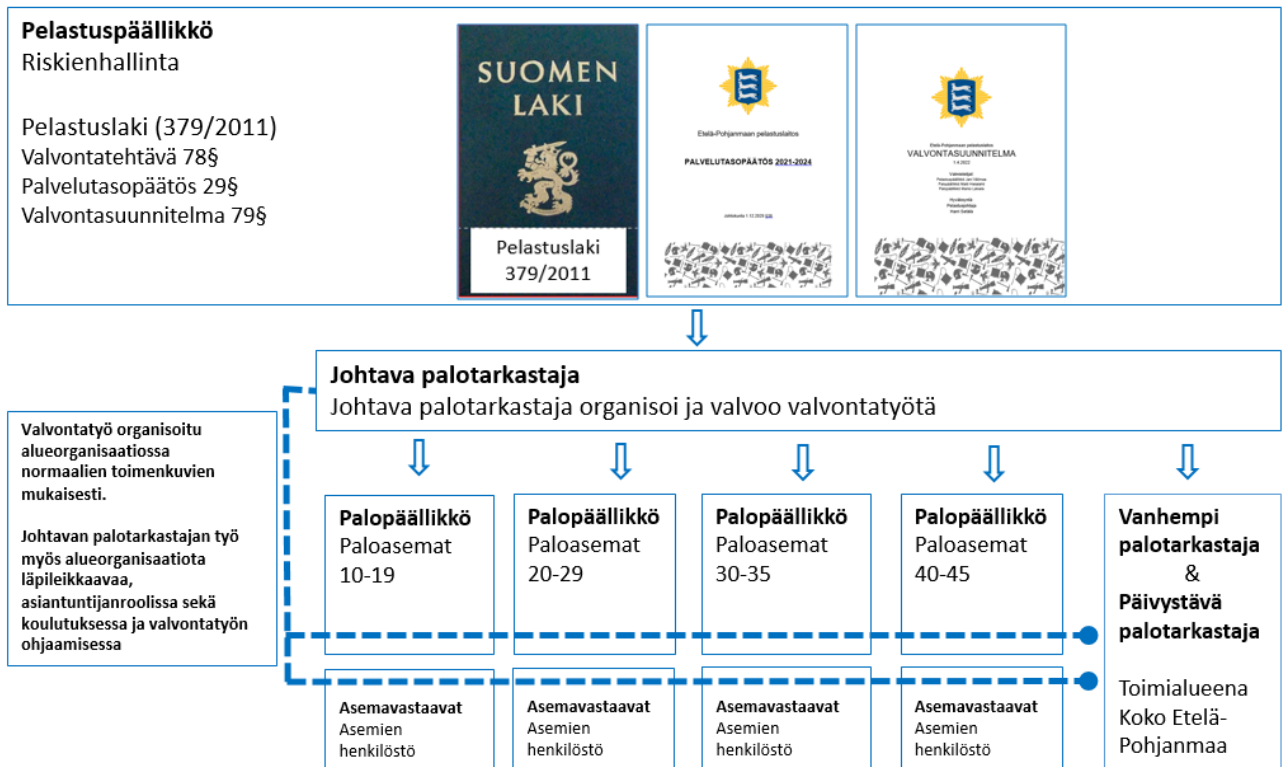
9 Valvonnan palveluhinnasto

Pelastuslaitoksen palveluhinnastosta päättää vuosittain Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto. Valvontatehtävästä perittävä maksu määräytyy Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuuston viimeksi hyväksymän taksapäätöksen mukaisesti.

10 Valvonnan resurssit

Pelastuslain (379/2011) 78§ mukaisesti pelastuslaitoksen on alueellaan valvottava pelastuslain 2 ja 3 luvun säännösten noudattamista. Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen on tehtävä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä.

Valvontaan käytettävät resurssit on päätetty Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksessä 2021–2024. Sen mukaan valvontatyöhön osallistuu koko henkilöstö toimenkuvien mukaan.

Valvontatyöhön määritellyt resurssit:

- Pelastuspäällikkö (riskienhallinta): palvelutasopäätös, valvonnan resurssit ja valvontasuunnitelma
- Johtava palotarkastaja: valvonnan organisoiminen, valvonnan kehittäminen, asiantuntijarooli ja toteuman valvomisen neljännesvuosittain koko pelastuslaitoksen alueella valvontasuunnitelmassa määritetyllä tapaa.
- Palopäälliköt: ohjaavat valvonnan suunnittelua omassa asemaryhmässään johtavan palotarkastajan kanssa yhteistyössä. Palopäälliköt osaltaan valvovat omassa asemaryhmässä valvonnan toteutumista neljännesvuosittain.
- Vanhempi palotarkastaja: vaativien rakennuskohteiden rakentamisen ohjaus ja asiantuntijarooli koko pelastuslaitoksen alueella. Lisäksi valvontatyö painottuen A1-A6 kohteisiin ja erityisiin palotarkastuksiin valvontasuunnitelman mukaisesti
- Paloasemilla toimivat palotarkastajat: valvontatyö painottuen A1-A6 kohteisiin ja erityisiin palotarkastuksiin valvontasuunnitelman mukaisesti. Asiantuntijatehtävät ja rakentamisenohjaus, muun muassa uudisrakentamisessa. Päivystävänä palotarkastajana toimiminen
- Päivystävä palotarkastaja: Pelastuslaitoksen valvontatyö päivystävä resurssi virka-aikana. Asiakaspalvelu
- Päivystävät palomestarit: osana toimenkuvaa valvontatyö painottuen A1-A6 kohteisiin valvontasuunnitelman mukaisesti. Päivystävillä palomestareilla työnkuvaan jätetään varaa palontutkinnan laadukkaaseen suorittamiseen.
- Palomestarit ilman P3 vastuuta: osana toimenkuvaa valvontatyö painottuen A1-A6 kohteisiin valvontasuunnitelman mukaisesti.
- Alipäällystö: osana toimenkuvaa A1-A6 kohteet valvontasuunnitelman mukaisesti ja paloturvallisuuden itsearviointikohteet, painottuen paloturvallisuuden itsearviointiin liittyviin tehtäviin.
- Miehistö: osana toimenkuvaa paloturvallisuuden itsearviointi prosessiin kuuluvat tehtävät sekä asuinrakennuksiin liittyvät muut valvontatehtävät. Myös miehistön tehtäviin kuuluu suorittaa tarvittaessa A1-A6 kohteiden valvontaa erikseen määrättyinä pienien kohteiden osalla.
- Sihteeristö: osana toimenkuvaa valvontaprosessiin osallistuminen

LIITE 1: Paloturvallisuuden itsearviointimäärät

- Kunnittain ka/vuosi
- Vuodelle 2024 vahvistettu ja suunniteltu itsearviointimäärä

Kunta	Vuosittain tarkastettava itsearviointikohteiden määrä ka/vuosi	Suunnitellut kohteet vuodelle 2024
Alajärvi	485	477
Alavus	640	593
Evijärvi	174	163
Ilmajoki	491	369
Isojoki	131	128
Isokyrö	249	228
Karjajoki	84	113
Kauhajoki	605	452
Kauhava	747	834
Kuortane	218	121
Kurikka	994	1138
Lappajärvi	270	250
Lapua	598	566
Seinäjoki	1638	1576
Soini	152	181
Teuva	262	258
Vimpeli	157	155
Ähtäri	380	561
Yhteensä	8274	8163

Suunnitelma vuodelle 2024

- Suunnitelma on muodostettu valvontarekisteriin luotujen uusien palotarkastusalueiden perusteella. Valvontakohteena asuinrakennukset ja vapaa-ajan rakennukset, valvontaväli 120kk.
- Suunnitelmasta on vähennetty vuosien 2021-2023 aikana valvotut kohteet (aluerajaamisen käyttöönotto)
- Suunnitelman määrät tarkastettu 16.1.2024

LIITE 2: Yritys- ja laitoskohteiden A1-A6 suunnitellut valvontamäärät

Vuodelle 2024 kunnittain ja valvontaluokittain

	<i>Kierrossa olevat 6-120kk olevat A1-A6 kohteet yhteensä</i>	A1 Ympäristövoimavaroissa käytössä olevat kohteet	A2 Opetusrakennukset ja päiväkodit	A3 Kokoon-tumis- ja liiketilat	A4 Teollisuus- ja varastorakennukset	A5 Maatalousrakennukset	A6 Muut rakennukset ja kohteet	A1-A6 Yhteensä
Alajärvi	273	11	6	14	18	24	7	80
Alavus	427	19	10	26	22	11	9	97
Evijärvi	89	2	2	2	5	10	6	27
Ilmajoki	346	6	15	11	25	12	15	84
Isojoki	68	2	2	3	3	0	4	14
Isokyrö	123	5	4	6	9	9	5	38
Karijoki	52	2	1	0	2	0	0	5
Kauhajoki	386	13	15	17	16	36	6	103
Kauhava	606	25	9	14	33	36	16	133
Kuortane	125	4	6	5	6	6	4	31
Kurikka	655	10	7	23	29	32	35	136
Lappajärvi	119	6	1	1	9	5	2	24
Lapua	345	11	4	11	13	0	12	51
Seinäjoki	1165	51	51	68	92	31	47	340
Soini	105	4	1	2	10	4	5	26
Teuva	211	7	5	6	10	8	15	51
Vimpeli	91	5	3	4	3	1	4	20
Ähtäri	207	8	5	7	13	2	6	41
Yhteensä	5393	191	147	220	318	227	198	1301

- Suunnitelman määrät tarkastettu 16.1.2024
- Edellisten lisäksi tehdään 20kpl erillisiä kemikaalitarkastuksia vuoden 2024 aikana

LIITE 3: Yritys- ja laitoskohteiden A1-A6 liitetaulukot

A1 kohteet:

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus	MERLOT kohdetyyppi	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Keskussairaalat, muut sairaalat	211, 213	A100		X ¹⁾						
Terveyskeskusten vuodeosastot	214	A105		X ¹⁾						
Terveystuon erityislaitokset, muut terveydenhuoltorakennukset (vain päiväkäytössä)	215, 219	A110					X			
Vanhainkodit, kehitysvammaisten hoitolaitokset	221, 223, 229	A115		X ¹⁾						
Palvelutalot										
sprinklattu (koko rakennus)			A120				X ²⁾			
sprinklaamaton (osittain tai kokonaan)				X ²⁾						
Tuettu asuminen ja muut vastaavat poistumisturvallisuusselvityskohteet	239	A125			X ²⁾					
Muut sosiaalitoimen rakennukset	239	A125				X ³⁾				
Lasten- ja koulukodit, vankilat, ympärivuorokautiset päiväkodit										
Vankilat	239	A130		X						
Avovankilat	239					X				
Lasten- ja koulukodit	241				X					
Ympärivuorokautiset päiväkodit	222				X					
Hotellit, loma-, lepo- ja virkistyskodit, muut majoitusliikerakennukset	121, 123, 129	A135			X					
Vuokrattavat lomamökit ja -osakkeet	124	A140					X ⁵⁾			X ⁶⁾
Leirintäalueet							X			
Asuntolat, muut asuntolarakennukset	131, 139	A145						X ⁷⁾		

Taulukon harmaa palkki osoittaa suositellut minimi- ja maksimitarkastusväliä. Tähdellä merkityt suositellun keskimääräisen tarkastusvälin.

Mikäli kohteessa toiminta päättynyt, voidaan valvontaväliksi valita 999 (ei erillinen tarkastuskohde)

Tarkennukset:

1) Tarkastusväli on tiheämpi, mikäli kohteessa ei ole automaattista sammutuslaitteistoa

2) Tarkastusväliä voidaan tarkentaa poistumisturvallisuusselvityksen päivittämisen yhteydessä (3 v. välein)

3) Suojatörö- ja vammaisten ja vanhusten palvelukeskukset, päihdehuollon rakennukset yms. päiväkäyttötilat.

4) Suositukset: Vankilat 12 kk, avovankilat 36 kk. Lasten- ja nuorisokodit, sekä ympärivuorokautiset päiväkodit 24 kk.

5-6) Suositukset: Väilyfirmojen kohteet 48 kk 5). Pienemmät kokonaisuudet 120 kk 6) (paloturvallisuuden itsearviointina).

7) Esimerkiksi vanhustenkotiyhdistysten tms. senioritalot, jotka eivät ole kuitenkaan ole poistumisturvallisuusselvityskohteita. Vastaanottokeskuskäytössä olevat asuntolat 12kk välein

A2 kohteet:

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennusluokitus	MERLOT kohdetyyppi	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Päiväkoti (päiväkäyttöiset)	231	A200								
alle 25 paikkaa							X			
25-100 paikkaa							X			
Yli 100 paikkaa					X					
Yleissivistävät oppilaitokset	511	A205								
alle 100 oppilasta (kyläkoulut)					X					
100 + oppilasta				X						
Keskiasteen oppilaitokset	521	A210			X					
Korkeakoulut ja tutkimuslaitokset	531, 532	A215					X			
Muut opetusrakennukset mm. kansanopistot yms.	541, 549	A220						X		

Taulukon harmaa palkki osoittaa suositellut minimi- ja maksimitarkastusväliä. Tähdellä merkityt suositellun keskimääräisen tarkastusvälin.
Mikäli kohteessa toiminta päättynyt, voidaan valvontaväliksi valita 999 (ei erillinen tarkastuskohde)

Tarkennukset:

A3 kohteet:

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	MERLOT kohdetyyppi	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Liike- ja tavaratalot, myymälähallit, kauppakeskukset										
alle 400 m ²	111, 112, 119	A300								X
400-2 499 m ²	111, 112, 119						X			
2 500- 9 999 m ²	111, 112, 119				X					
10 000 m ² tai enemmän	111, 112, 119		X							
Anniskeluravintolat										
alle 50 asiakaspaikkaa		A305							X	
50-500 asiakaspaikkaa						X				
yli 500 asiakaspaikkaa			X							
Ruokailuasravitilat		A310								X ¹⁾
Teatteri- ja konserttirakennukset										
paikkaluku yli 300	311, 312	A315		X						
paikkaluku korkeintaan 300							X			
Kirjasto-, museo- ja näyttelyhallirakennukset										
Kirjastot ja museot	322, 323, 324	A320						X		
Näyttelyhallit						X				
Uskonnollisten yhteisöjen rakennukset	341, 342, 349	A325					X			
Muut kokoontumisrakennukset, kuten seura- ja kerhorakennukset sekä urheilu- ja kuntoilurakennukset	331, 351, 352, 353, 354, 359, 369	A330						X		
Liikenteen rakennukset										
lentoterminaalit ja maanalaiset liikenneasemat	161	A335		X						
muut liikenteen rakennukset	162, 163, 164, 169								X ²⁾	

Taulukon harmaa palkki osoittaa suositellut minimi- ja maksimitarkastusväliä. Tähdellä merkityt suositellun keskimääräisen tarkastusvälin.

Mikäli kohteessa toiminta päättyneenä, voidaan valvontaväliksi valita 999 (ei erillinen tarkastuskohde)

Tarkennukset:

1) Kohteella voi olla anniskelulupa, mutta toiminta on painottunut lounas- tai päivällisruokailuun

2) Muut liikenteen rakennukset (esim. pysäköintihallit, mutta ei yksittäiset autokatokset)

A4 kohteet:

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennusluokitus 1994	MERLOT kohdetyyppi	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Energiantuotannon rakennukset alle 1000 m ² 1000 m ² tai enemmän Tuuli- ja aurinkovoimalat sekä -puistot ja akkusähkövarastot Yhteiskunnan Infrastruktuurin kannalta merkittävät laitokset ¹⁾	611, 613	A400						X		
					X					
		A405						X ²⁾		
				X ⁴⁾			X ⁵⁾			X ⁶⁾
Teollisuushallit ja muut teollisuusrakennukset alle 1000 m ² 1000-4 999 m ² yli 5 000 m ²	691, 699	A410						X		
					X					
				X						
Teollisuus- ja pienteollisuustalot ³⁾ alle 1000 m ² 1000-4 999 m ² yli 5 000 m ²	692	A415								X
							X			
					X					
Varastorakennukset ³⁾ alle 1000 m ² 1000-9 999 m ² 10 000 m ² tai enemmän	711, 712, 719	A420								X
							X			
					X					

Taulukon harmaa palkki osoittaa suositellut minimi- ja maksimitarkastusväliä. Tähdellä merkityt suositellun keskimääräisen tarkastusvälin.

Mikäli kohteessa toiminta päättyneenä, voidaan valvontaväliksi valita 999 (ei erillinen tarkastuskohde)

Tarkennukset:

1) Valvontavälin määrittelyssä tulee käyttää tapauskohtaista harkintaa alla olevin esimerkein

4) Isot kaupunkija tai alueellista infra olevat laitokset tai huoltovarmuukeskuksen varastot

5) Kuntatason keskuksia palvelevat kaukolämpölaitokset ja jätevedenpuhdistamot

6) ns "kylmät" laitokset joissa ei henkilökuntaa esim vesihuollon pumppaamot, vesitornit, erilliset telekeskustilat.

2) Tuuli- ja aurinkovoimapuisto sekä akkusähkövarastot on yksi valvontakohde

3) Palovaarallisuusluokka ja varastoitavien tavaroiden ja tuotteiden vaihtuvuus on otettava huomioon esim. satamissa ja logistiikkakeskuksissa.

A5 kohteet:

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennusluokitus 1994	MERLOT kohdetyyppi	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	18 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Kotieläinrakennus, AVI:n ympäristöluva	811, 819	A500		X ¹⁾							
Kotieläinrakennus, josta ilmoitusvelvollisuus kunnan ympäristöviranomaiselle	811, 819	A505							X ²⁾		
Kotieläinrakennus, edellisiä pienemmät	811, 819	A510								X ³⁾	
Viljankuivaamorakennukset			Pääsääntöisesti tarkastetaan osana maatilan palotarkastusta, eli ei tehdä erillistä valvontakohdetta.								
Yksittäisen pienviljelijän pieni erillinen kuivaaja	891	A510								X ⁵⁾	
Maamiessseurojen ja kyläyhteisöjen yhteiskuivaajat sekä poikkeavat polttoaineet							X ⁴⁾				
Muut maatalousrakennukset	892, 893, 899	A510	Tapauskohtainen harkinta⁶⁾								

Taulukon harmaa palkki osoittaa suositellut minimi- ja maksimitarkastusväliä. Tähdellä merkityt suositellun keskimääräisen tarkastusvälin.

Mikäli kohteessa toiminta päättyneenä, voidaan valvontaväliksi valita 999 (ei erillinen tarkastuskohde)

Tarkennukset:

- 1) Ympäristönsuojelulaki 527/2014 liitteen 1 taulukko 2 mukainen AVIN ympäristöluvan vaatimat eläinsuojat
- 2) Ympäristönsuojelulaki 527/2014 liite 4 mukaiset eläinsuojat
- 3) Edellisiä pienemmät Y-tunnukselliset toimijat joissa eläimiä eläinsuojassa
- 4) Maamiessseuran/kyläyhteisön yhteiset viljankuivaamot, tai kiinteällä polttoaineella lämpökeskus kuivaajan osana tai kaasutoimiva kuivaaja, tarkastusvälin lähtökohta on 36 kk.
- 5) Yksittäisen viljelijän erillinen ja pieni käytössä olevan viljankuivaamon tarkastusväli 96kk, joka ei sijaitse maatilan
- 6) Tapauskohtainen harkinta. Esimerkiksi kasvihuoneet ja maatalouden erilliset varasto ja tuotantorakennukset

A6 kohteet:

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	MERLOT kohdetyyppi	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Toimistot ja työpaikkatilat	151	A600								X
Palo- ja pelastustoimen rakennukset, myös ensihoidon päivystyspisteet	721, 722, 723	A605						X		
Rakennus ei kuulu mihinkään A1-A6 kohdetyyppiin, mutta siihen on kytketty hätäkeskukseen (paloilmoitin tai sprinkler)		A610					x ⁽¹⁾			
Palo- ja räjähdysvaaralliset tilat: kylmä jakeluasema - ei rakennuksia jakeluasemat, esim. liikennemyymälät		A615				X				
Seveso-kohteet ja muut vastaavat (määräaikainen palotarkastus) ⁵⁾ turvallisusselvityslaitos toimintaperiaatelaitos lupalaitos ilmoituslaitos (pelastuslaitoksen kemikaalivalvonta ilmoituskohteille) ⁶⁾ kemikaaliratapihat ja satamien vaarallisten aineiden kentät, maaliikenteen logistiikkakeskukset ²⁾		A620		X						
				X						
					X					
								X		
				X						
Turvetuotantoalueet Turvetuotantoalueet yli 10ha Turvetuotantoalue enintään 10ha		A625		X						
						X				
Kulttuurihistoriallinen rakennus: Haag-listan rakennukset ³⁾		A630	Tapauskohtainen harkinta							
Muut rakennukset ja kohteet ⁴⁾	999	A635	Tapauskohtainen harkinta							

Taulukon harmaa palkki osoittaa suositellut minimi- ja maksimitarkastusväliä. Tähdellä merkityt suositellun keskimääräisen tarkastusvälin. Mikäli kohteessa toiminta päättynyt, voidaan valvontaväliksi valita 999 (ei erillinen tarkastuskohde)

Tarkennukset:

1) Rakentamiseen liittyvää kohonnut riskiä on hallittu automaattisella hätäkeskuksen valvontaan liitettyä paloilmoitinjärjestelmällä tai sammutuslaitteistolla. Esimerkiksi laajat parkkihallit taloyhtiöiden yhteydessä tai puukerrostalot. Näissä kohteissa paloturvallisuustekniikka valvontaan määräaikaisena palotarkastuksena, mutta itse taloyhtiö paloturvallisuuden itsearviointina

2) Trafi on määritellyt kemikaaliratapihat, logistiikkakeskusten ja -maaliikenneterminaalien tarkastusväliä määriteltäessä on huomioitava ainakin toiminnan laajuus ja mahdollisten vaarallisten aineiden osuus tavaravirrasta

3) Kulttuurihistoriallisesti tärkeiden kohteiden määrittelyssä hyödynnetään Museoviraston vuonna 2012 laatimaa Haag-listaa valtakunnallisesti tärkeistä kohteista.

4) Esim. kaivokset, maanalainen rakentaminen. Hylättyjä asuinrakennuksia ei luokitella tähän luokkaan

5) Kemikaalikohteiden määräaikaisen valvonnan väli, mikäli kohteen varsinainen toiminta ei sovellu paremmin johonkin muuhun A1-A6 luokkaan. Kohteen kemikaalivalvonnan suorittaa tukes, osallistutaan tukes tarkastukseen mahdollisuuksien mukaan

6) Pelastuslaitoksen erilliseen kemikaalivalvontaan asettamat kohteet, kemikaalivalvonnan osalta (sisäinen valvontakohde ER KEM).

LIITE 4: Valvontakohteen määrittäminen

Valvontakohteen määrittäminen valvontarekisteriin tarkoituksenmukaisen valvontavälin aikaansaamiseksi ei ole aina yksiselitteistä.

Valvontahenkilöstön tulee noudattaa seuraavia peruseriaatteita valvontakohteiden luokittelun ja valvontavälin määrittämisessä.

1. Kiinteistöllä käytännössä yksi valvottava kohde, jossa monta rakennusta
  - Kohteessa vain yksi rakennus asetetaan pääkohteeksi, jolle määritellään valvontaväli ja kohdetyyppi.
  - Loput rakennukset asetetaan edellisen alakohteiksi, ilman valvontaväliä.
2. Samassa rakennuksessa muutama toisistaan poikkeava toiminto, joilla olisi eri valvontaväli.
  - Esimerkki 1: sama rakennus jossa pieni liiketilan <400m² ja ympärivuorokautinen päiväkotia
  - Esimerkki 2: sama rakennus jossa toimii päivisin ruokaravintola ja öisin anniskeluravintola.
  - Valintaan aina kohdetyyppi korkeamman riskin ja tiheämmän valvontavälin mukaisesti
  -
3. Asuinkerrostalo jossa hätäkeskukseen kytketty paloilmoin tai sprinkler
  - Kerrostalot merkataan asuinhuoneistoiksi ja 120 kk valvontaväli ja kohde on paloturvallisuuden itsearvioinnin piirissä.
  - Kuitenkin nykyään rakennetaan esimerkiksi korkeita kerrostaloja ja puukerrostaloja, joiden rakennuslupa on perustunut siihen, että rakennukseen on asennettu paloilmoin tai Sprinkler.
  - Tällaiselle kohteelle lisätään myös sisäinen valvontakohde ja asetetaan valvontakiertoon paloturvallisuustekniikan osalta.